ХӨВСГӨЛ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Хөвсгөл аймгийн Улаан-Уул сумын төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2025 оны жилийн эцсийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: ХӨА-2026/010/НА-СТА-ТТЗ

Цахим хуудас:
www.audit.mn

Хөвсгөл аймаг

2026 он

Дарга, тэргүүлэх аудитор: А.Эрдэнэбаатар

Утас: 88883317 Цахим хаяг: erdenebaatara@audit.gov.mn

Аудитын менежер: Б.Тэгшдэлгэр

Утас: 99089114 Цахим хаяг: tegshdelgerb@audit.gov.mn

Ахлах аудитор: Г.Ичинхорлоо

Утас: 88012671 Цахим хаяг: ichnkhorlooga@audit.gov.mn

Аудитор: Л.Мөнх-Оргил

Утас: 99039344 Цахим хаяг: munkh-orgill@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

ХӨВСГӨЛ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
АЗДТГ-ын байр, А корпус 3 давхар,
Мөрөн сум, Хөвсгөл аймаг, 67120
Утас/факс:7038 3793, Цахим шуудан:khuvsgul@audit.gov.mn
Цахим хуудас: www.audit.mn

2026.03.25 № 01/327
танай _____-ны № _____-т

ХӨВСГӨЛ АЙМГИЙН УЛААН-УУЛ
СУМЫН ЗАСАГ ДАРГА ДАРГА
Д.БАТЦЭНГЭЛ ТАНАА

Хараат бус аудиторын дүгнэлт

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.2-д заасны дагуу Хөвсгөл аймгийн Улаан-Уул сумын төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх нэгтгэсэн санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бидний дүгнэлтээр санхүүгийн тайлангууд нь 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн санхүүгийн байдал болон тайлант жилийн эцсээрх санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, төсвийн гүйцэтгэлийг бүх материаллаг талаар нь Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв илэрхийлсэн байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлэх орлогыг нэр төрөл бүрээр биелүүлж, нийт дүнгээр 119.0 сая төгрөгөөр давуулан биелүүлсэн байна.

Аудитын гол асуудал

Аудитын гол асуудал гэдэг нь тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад хамгийн чухал нөлөөтэй хэмээн мэргэжлийн шүүн тунгаалтаар бидний авч үзсэн асуудал байна. Гол асуудлыг санхүүгийн тайлангийн аудитын хүрээнд бүхэлд нь харгалзаж, аудитын санал дүгнэлтээ илэрхийлэхэд авч үзсэн бөгөөд энэхүү гол асуудлын талаар бид тусад нь дүгнэлт гаргахгүй.

Улаан-Уул сумын төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангаар төсөвт төвлөрүүлэх 8 нэр төрлийн орлогын төлөвлөгөөг 29.8 сая төгрөгөөр тасалсан, Хоршоо хөгжүүлэх сангийн хугацаа хэтэрсэн зээлийн үлдэгдэлтэй 22 иргэнтэй холбоотой 85.4 сая төгрөгийн авлага, харьяа байгууллагуудын өр төлбөр, дотоод хяналттай холбоотой 115.2 сая төгрөгийн зөрчилд 4 зөвлөмжийг хүргүүллээ.

Бусад асуудлын хэсэг

Улаан-Уул сумын Засаг дарга нь аймгийн Засаг даргатай 2025 оны үр дүнгийн гэрээ байгуулж, 80.25 хувийн гүйцэтгэлтэй хэрэгжүүлж ажилласан байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР А.ЭРДЭНЭБААТАР

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн байдлын тайлан

/мянган төгрөгөөр/

№	Дансны нэр, төрөл	Тодруулга	2024 оны 12-р сарын 31	2025 оны 12-р сарын 31
1	1. ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН		874,234.05	996,912.99
2	1.1.1 МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	3а, 3б	572,024.8	395,801.66
3	1.1.3 АВЛАГА	5а, 5б, 6а, 6б	221,480.35	226,826.21
4	1.1.5 БАРАА МАТЕРИАЛ	8а, 8б, 8в	80,728.9	374,285.13
5	1.2 ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН		1,964,204.72	2,229,164.18
6	1.2.2 ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	12а, 12б, 12в	1,964,204.72	2,229,164.18
7	1.2.2.02 Биет хөрөнгө		1,794,369.04	1,823,891.2
8	1.2.2.03 Биет бус хөрөнгө	13	169,835.68	405,272.98
9	1 НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН 3=1+2		2,838,438.77	3,226,077.18
10	2.1 НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР		0	56,304.12
11	2.1.1 БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР		0	56,304.12
12	2.1.1.03 Өглөг		0	56,304.12
13	2.2 ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН		2,838,438.77	3,169,773.06
14	2.2.1 Засгийн газрын хувь оролцоо		2,838,438.77	3,169,773.06
15	2.2.1.01 Засгийн газрын оруулсан капитал		582,884.81	582,884.81
16	2.2.1.02 Өмч /төрийн/ /ТӨҮГ/		134,530.87	134,530.87
17	2.2.1.07 Эздийн өмчийн бусад хэсэг /ТӨҮГ/		37,027.83	37,027.83
18	2.2.1.08 Хуримтлагдсан үр дүн		1,572,127.24	1,903,461.53
19	2.2.1.09 Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү		511,868.03	511,868.03
20	2 ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН 6=4+5		2,838,438.77	3,226,077.18

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлан

/мянган төгрөгөөр/

№	Дансны нэр, төрөл	Тодруулга	2024 оны 12-р сарын 31	2025 оны 12-р сарын 31
1	1.1.1 ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН		2,389,526.01	2,792,680.76
2	1.1.1.03 ТАТВАРЫН ОРЛОГО		893,740.46	919,747.67
3	1.1.1.03.1 Орлогын албан татвар		759,328.18	779,476.22
4	1.1.1.03.1.01 Хувь хүний орлогын албан татвар		759,328.18	779,476.22
5	1.1.1.03.3 Хөрөнгийн албан татвар		29,945.87	38,199.87
6	1.1.1.03.8 Бусад татвар, төлбөр, хураамж		104,466.4	102,071.58
7	1.1.1.04 ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	1а, 1б	178,770.09	1,872,933.09

8	1.1.1.04.2 Хөрөнгийн орлого		1,600	0.0
9	1.1.1.04.3 Тусламжийн орлого		0.0	946,596.4
10	1.1.1.05 ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО		1,317,015.46	0.0
11	1.1.2 ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	2а, 2б	1,862,591.36	2,351,997.54
12	1.1.2.01 УРСГАЛ ЗАРДАЛ		1,862,591.36	2,351,997.54
13	1.1.2.01.1 БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ		1,826,046.56	2,283,253.83
14	1.1.2.01.1.01 Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил		778,606.39	993,636.64
15	1.1.2.01.1.02 Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл		95,757.8	126,286.84
16	1.1.2.01.1.03 Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал		280,756.55	323,286.45
17	1.1.2.01.1.04 Хангамж, бараа материалын зардал		192,314.16	357,291.85
18	1.1.2.01.1.06 Эд хогшил, урсгал засварын зардал		37,736.28	56,459
19	1.1.2.01.1.07 Томилолт, зочны зардал		7,655.58	6,114
20	1.1.2.01.1.08 Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж		224,404.7	171,072.62
21	1.1.2.01.1.09 Бараа үйлчилгээний бусад зардал		208,815.09	249,106.43
22	1.1.2.01.4 УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ		36,544.8	68,743.71
23	1.1 ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)		526,934.65	440,683.22
24	1.2.2 ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН		0.0	107,760.72
25	1.2 ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (VII)=(IV)-(V)		0.0	-107,760.72
26	1 ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(VII)		526,934.65	332,922.5

2.3 Аудит хийсэн нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/мянган төгрөгөөр/

№	Дансны нэр, төрөл	2024 оны 12-р сарын 31	2025 оны 12-р сарын 31
1	1.1.1.1 ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН	2,351,221.05	2,284,731.94
2	1.1.1.1.03 ТАТВАРЫН ОРЛОГО	893,740.46	919,747.67
3	1.1.1.1.03.1 Орлогын албан татвар	759,328.18	779,476.22
4	1.1.1.1.03.3 Хөрөнгийн албан татвар	29,945.87	38,199.87
5	1.1.1.1.03.8 Бусад татвар, төлбөр, хураамж	104,466.4	102,071.58
6	1.1.1.1.03.8.01 Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	8,898.27	7,676.29
7	1.1.1.1.03.8.02 Газрын төлбөр	3,302.7	7,742.44
8	1.1.1.1.03.8.03 Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	92,265.43	86,652.85
9	1.1.1.1.04 ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	140,465.13	1,364,984.27
10	1.1.1.1.04.1 Нийтлэг татварын бус орлого	138,865.13	85,810.37
11	1.1.1.1.04.2 Хөрөнгийн орлого	1,600	0.0

12	1.1.1.1.04.3 Тусламжийн орлого	0.0	957,096.4
13	1.1.1.1.04.4 Улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлэг	0.0	322,077.5
14	1.1.1.1.05 ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,317,015.46	0.0
15	1.1.1.2 НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1,605,313.23	1,950,459.08
16	1.1.1.2.01 УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,605,313.23	1,950,459.08
17	1.1.1.2.01.1 БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,568,768.43	1,883,840.68
18	1.1.1.2.01.1.01 Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	875,685.18	1,106,384.74
19	1.1.1.2.01.1.02 Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	125,181.54	126,286.84
20	1.1.1.2.01.1.03 Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	285,389.17	326,738.56
21	1.1.1.2.01.1.04 Хангамж, бараа материалын зардал	113,950.78	72,353.5
22	1.1.1.2.01.1.06 Эд хогшил, урсгал засварын зардал	38,900.28	49,502.8
23	1.1.1.2.01.1.07 Томилолт, зочны зардал	7,655.58	6,114
24	1.1.1.2.01.1.08 Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	81,013.7	142,685.34
25	1.1.1.2.01.1.09 Бараа үйлчилгээний бусад зардал	40,992.2	53,774.9
26	1.1.1.2.01.4 УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	36,544.8	66,618.4
27	1.1.1 ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	745,907.81	334,272.85
28	1.1.2.2 ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН	336,554	442,903.07
29	1.1.2.2.01 ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	336,554	442,903.07
30	1.1.2.2.01.1 Дотоод эх үүсвэрээр	336,554	442,903.07
31	1.1.2 ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	-336,554	-442,903.07
32	1.1.3.2 ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	0.0	55,000
33	1.1.3.4 САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДАЛ	0.0	12,592.93
34	1.1.3 САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ДҮН	0.0	-67,592.93
35	1.1 НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)	409,353.81	-176,223.14
36	1.2 Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	162,670.99	572,024.8
37	1 Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	572,024.8	395,801.66

2.4 Аудит хийсэн нэгтгэсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/мянган төгрөгөөр/

№	Дансны нэр, төрөл	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн	Нийт цэвэр хөрөнгө /өмч
1	1.1.1.1.1.1 2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	2,311,504.12	2,311,504.12
2	1.1.1.1.1 Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	2,311,504.12	2,311,504.12

3	1.1.1.1.7 Тайлант үеийн үр дүн	526,934.65	526,934.65
4	1.1.1.1 2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	2,838,438.77	2,838,438.77
5	1.1.1 2025 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	2,838,438.77	2,838,438.77
6	1.1.2 Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-1,588.22	-1,588.22
7	1.1 Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	2,836,850.55	2,836,850.55
8	1.7 Тайлант үеийн үр дүн	332,922.5	332,922.5
9	1 2025 оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл	3,169,773.06	3,169,773.06

2.5 Аудит хийсэн нэгтгэсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/мянган төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	Гүйцэтгэл зөрүү	Хувь
II	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**2,607,124.90**	**2,346,045.20**	**261,079.70**	90.0
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**1,979,915.80**	**1,857,897.10**	**122,018.70**	93.8
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**1,910,849.00**	**1,791,278.70**	**119,570.30**	93.7
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**1,026,041.80**	**993,636.70**	**32,405.10**	96.8
210101	Үндсэн цалин	534,916.80	519,189.70	**15,727.10**	97.1
210102	Нэмэгдэл	359,857.00	361,438.80	**-1,581.80**	100.4
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	43,736.00	33,936.00	**9,800.00**	77.6
210104	Урамшуулал	87,532.00	79,072.20	**8,459.80**	90.3
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**126,715.30**	**126,286.70**	**428.60**	99.7
210201	Тэтгэврийн даатгал	85,673.60	85,697.90	**-24.30**	100.0
210202	Тэтгэмжийн даатгал	10,260.40	10,147.70	**112.70**	98.9
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	5,130.20	5,073.45	**56.75**	98.9
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	5,130.20	5,073.45	**56.75**	98.9
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	20,520.90	20,294.20	**226.70**	98.9
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**346,786.20**	**324,268.90**	**22,517.30**	93.5
210301	Гэрэл, цахилгаан	73,399.10	52,856.80	**20,542.30**	72.0
210302	Түлш, халаалт	270,687.10	270,687.10	**0.00**	100.0
210303	Цэвэр, бохир ус	2,700.00	725	**1,975.00**	26.9
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**64,918.60**	**52,966.50**	**11,952.10**	81.6
210401	Бичиг хэрэг	9,413.10	6,452.90	**2,960.20**	68.6
210402	Тээвэр, шатахуун	41,204.10	34,405.70	**6,798.40**	83.5
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,550.00	3,296.50	**253.50**	92.9
210404	Ном, хэвлэл	281.4	81.4	**200.00**	28.9
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	0	0	**0.00**	

210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	10,470.00	8,730.00	**1,740.00**	83.4
2105	**Норматив зардал**	**0.00**	**0.00**	**0.00**	
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	0.00	0.00	**0.00**	
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**53,690.60**	**45,050.90**	**8,639.70**	83.9
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	4,043.80	4,043.80	**0.00**	100.0
210602	Тавилга	6,000.00	0	**6,000.00**	0.0
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл			**0.00**	
210604	Урсгал засвар	43,646.80	41,007.10	**2,639.70**	94.0
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**8,010.00**	**6,114.00**	**1,896.00**	76.3
210702	Дотоод албан томилолт	8,010.00	6,114.00	**1,896.00**	76.3
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**61,562.00**	**48,149.30**	**13,412.70**	78.2
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	57,412.00	47,061.00	**10,351.00**	82.0
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,700.00	0	**1,700.00**	0.0
210803	Даатгалын үйлчилгээ	200	100	**100.00**	50.0
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	200	187.9	**12.10**	94.0
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	100	0	**100.00**	0.0
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,450.00	583	**867.00**	40.2
210807	Газрын төлбөр	500	217.4	**282.60**	43.5
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**223,124.50**	**194,805.70**	**28,318.80**	87.3
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	212,298.80	187,545.70	**24,753.10**	88.3
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	10,825.70	7,260.00	**3,565.70**	67.1
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**69,066.80**	**66,618.40**	**2,448.40**	96.5
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**69,066.80**	**66,618.40**	**2,448.40**	96.5
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	61,342.40	61,342.40	**0.00**	100.0
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	7,724.40	5,276.00	**2,448.40**	68.3
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**547,209.10**	**433,148.10**	**114,061.00**	79.2
223001	Бусад хөрөнгө	547,209.10	433,148.10	**114,061.00**	79.2
23	**ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ**	**80,000.00**	**55,000.00**	**25,000.00**	68.8
230001	Эргэж төлөгдөх зээл	80,000.00	55,000.00	**25,000.00**	68.8
III	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	**2,607,124.90**	**2,226,755.40**	**380,369.50**	85.4
310001	**Улсын төсвөөс санхүүжих**	**0.00**	**0**	**0.00**	

310004	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	0.00	**0**	**0.00**	
32	**ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	**2,044,437.10**	**1,929,962.60**	**114,474.50**	94.4
320001	Орон нутгийн төсвөөс	1,715,446.2	1,607,885.10	**107,561.10**	93.7
320002	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	328990.9	322,077.50	**6,913.40**	97.9
35	**ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС**	**562,687.80**	**296,792.80**	**265,895.00**	52.7
350001	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	35,000.00	16,425.50	**18,574.50**	46.9
350002	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	2,000.00	1,397.40	**602.60**	69.9
350003	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	525,687.80	278,969.90	**246,717.90**	53.1
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	250,888.80	**0.00**	0.0
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	131,599.00	**0.00**	0.0
6	**ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ**	**56**	**56**	**0.00**	100.0
61	**БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО**	**2**	**2**	**0.00**	100.0
610001	Төсвийн байгууллага	2	2	**0.00**	100.0
62	**АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО**	**27**	**27**	**0.00**	100.0
620001	Удирдах ажилтан	4	**4**	**0.00**	100.0
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	18	18	**0.00**	100.0
620003	Үйлчлэх ажилтан	5	5	**0.00**	100.0
65	**ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ**	**27**	**27**	**0.00**	100.0
650001	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	10	10	**0.00**	100.0
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	8	8	**0.00**	100.0
650011	Улс төрийн албан хаагч (УТ)	9	9	**0.00**	100.0

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/мянган төгрөгөөр/

Дансны код	Дансны нэр, төрөл	1. Тайлант он
1	1.1.1.1 НИЙТ ТЭНЦВЭРЖҮҮЛСЭН ОРЛОГО БА ТУСЛАМЖИЙН ДҮН	43,779.00
12	1.1.1.1.1 ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	43,779.00
122	1.1.1.1.1.1 Тусламжийн орлого	43,779.00
1221	1.1.1.1.1.1.1 Хандив тусламж /дотоод/	43,779.00
12213	1.1.1.1.1.1.1.1 Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	43,779.00
350014	1.1.1.1.1.1.1.1.4 Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	21,997.49
350015	1.1.1.1.1.1.1.1.5 Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	21,781.51
II	1.1.1.2 НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	6,554.82

21	1.1.1.2.1	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	43,779.00
210	1.1.1.2.1.1	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	37,224.18
2103	1.1.1.2.1.1.3	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	2,400.00
210302	1.1.1.2.1.1.3.2	Түлш, халаалт	2,400.00
2104	1.1.1.2.1.1.4	Хангамж, бараа материалын зардал	2,564.94
210402	1.1.1.2.1.1.4.2	Тээвэр, шатахуун	2,384.94
210403	1.1.1.2.1.1.4.3	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	180.00
2106	1.1.1.2.1.1.6	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	4,451.90
210604	1.1.1.2.1.1.6.4	Урсгал засвар	4,451.90
2108	1.1.1.2.1.1.8	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	22,807.34
210801	1.1.1.2.1.1.8.1	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	22,807.34
2109	1.1.1.2.1.1.9	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	5,000.00
210902	1.1.1.2.1.1.9.2	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	5,000.00
213	1.1.1.2.01.4	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	6,554.82
2131	1.1.1.2.01.4.01	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	6,554.82
2131126	1.1.1.2.01.4.01.01.2.6	Нэмэлт санхүүжилтийн дансны авлагад тооцох төвлөрүүлэх шилжүүлгийн зардал\\	6,554.82

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2025 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд сумын орон нутгийн ерөнхий орлого болон харьяа 2 төсвийн байгууллага, 2 тусгай сан,1 СДОА, гүйцэтгэлээр санхүүжиж байгаа 5 төсөвт байгууллагын орон нутгаас авсан санхүүжилт нийт 1 санхүүгийн тайлан нэгтгэгдсэнээс 1 байгууллагад дүгнэлт гаргаж, 5 байгууллага түүвэрт хамрагдсан байна.

№	Байгууллагын нэр	Аудитын дүгнэлт
1	Засаг даргын Тамгын газар	Өөрчлөлтгүй дүгнэлт
2	Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурал	Түүвэрт хамрагдсан
3	Хоршоо хөгжүүлэх сан	Түүвэрт хамрагдсан
4	Орон нутгийн хөгжлийн сан	Түүвэрт хамрагдсан
5	Баян шишгэд СДОА	Түүвэрт хамрагдсан
6	Соёлын төв	Түүвэрт хамрагдсан

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн харьяа байгууллагуудын санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар нийт 23.8 сая төгрөгийн алдаа, зөрчил илэрсэн байна. Аудитаар 3.0 сая төгрөгийн 1 төлбөрийн акт тогтоож, 20.8 сая төгрөгийн 2 зөвлөмжийг өгсөн байна.

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн нэгтгэсэн санхүүгийн тайлангийн аудитаар нийт 137.2 сая төгрөгийн зөрчил[1] илэрч 4 зөвлөмж, 1албан шаардлагыг хүргүүллээ.

[1] Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

5.1 Төлбөрийн акт

Төлбөрийн акт тогтоогоогүй болно.

5.2 Албан шаардлага

1. Улаан-Уул сумын Засаг даргын Тамгын газар нь аймгийн баяр наадамд барилдаж начин цол авсан сумын иргэнд орон нутгийн нөөц хөрөнгийн зардлаас 22.0 сая төгрөгийн хуулиар зөвшөөрөгдөөгүй дэмжлэг тусламж үзүүлж төсвийн үр ашгийг бууруулсан байна. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.*1-т "төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах"* , Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 12 дугаар зүйлийн 12.1 *"Энэ хуулийн 3.1-д заасан этгээдэд дараах зориулалтаар зардал санхүүжүүлэх, зарцуулахыг хориглоно"* 12.1.4-т *"хуулиар зөвшөөрөөгүй бусад" гэсэн заалттай нийцэхгүй, "нийцсэн бөгөөд зохистой байх"* батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

5.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дараалаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. **Хоршоо хөгжүүлэх сангийн зээлийн үлдэгдэлтэй холбоотой**

1.1. <u>Илрүүлэлт:</u>

Хоршоо хөгжүүлэх сангийн зээлийн үлдэгдэлд хяналт хэрэгжүүлэхэд хэрэгжүүлэхэд 22 иргэний 85.4 сая төгрөгийн хугацаа хэтэрсэн зээлийн үлдэгдэлтэй байна.Энэ нь Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн сайдын 2021 оны 361 дүгээр тушаалаар баталсан "хоршоог хөгжүүлэх сангаас хөнгөлөлттэй зээл олгох, сонгон шалгаруулах, эргэн төлүүлэх, хяналт тавих журам"-ын 3.2.1."орон нутгийн жижиг, дунд үйлдвэрийг хөгжүүлэх тэргүүлэх чиглэлийг жижиг, дунд үйлдвэр, үйлчилгээ, хоршоо хөгжүүлэх бодлоготой уялдуулан тогтоож, хэрэгжилтийг зохион байгуулах, биелэлтэд нь хяналт тавих" гэсэн заалттай нийцэхгүй, "эрх ба үүрэг" батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

1.2. Өгсөн зөвлөмж:

Хугацаа хэтэрсэн зээлийн үлдэгдлийг барагдуулах арга хэмжээ авч ажиллах

2. **Орлого бүрдүүлэлттэй холбоотой асуудал**

2.1. *<u>Аудитын илрүүлэлт:</u>* Улсын төсөв, орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлэх орлогын төлөвлөгөө нийт дүнгээр биелсэн боловч татварын орлогын нэр төрлөөр авч үзэхэд 8 нэр төрөл бүхий орлогын төлөвлөгөөг 29.8 сая төгрөгөөр тасалсан байна. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 41 дүгээр зүйлийн 41.2.1-т *"хуулийн дагуу улс, орон нутгийн төсөвт оруулах болон тухайн төсвийн байгууллагын өөрийн үйл ажиллагааны орлогыг бүрэн төвлөрүүлэх"* гэсэн заалттай нийцээгүй бөгөөд *"эрх ба үүрэг"* батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

2.2. Өгсөн зөвлөмж:<u>:</u> Татварын орлогыг бодитой төлөвлөж, нэр төрлөөр нь жигд ханган биелүүлж ажиллах зөвлөмж өгөх.

3. Өр төлбөртэй холбоотой асуудал

3.1. *<u>Аудитын илрүүлэлт:</u>* Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн харьяа байгууллагуудын санхүүгийн тайланд үүссэн 56.3 сая төгрөгийн өр төлбөрийг барагдуулахтай холбоотой арга хэмжээг авч ажиллаагүй байна. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.8 дахь заалттай нийцэхгүй, нийцсэн бөгөөд зохимжтой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.8 дахь заалттай нийцэхгүй, нийцсэн бөгөөд зохимжтой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

3.2. *<u>Өгсөн зөвлөмж:</u>* Үүссэн өр төлбөрийг барагдуулах арга хэмжээ авч, цаашид өр төлбөр үүсэхгүй байхад анхаарч, халаалтын зардлыг нэмэгдсэн үнэ тарифаар санхүүжүүлэх боломжтой эсэхэд дүн шинжилгээ хийж ажиллах

4. Дотоод хяналт хариуцлагатай холбоотой асуудал

4.1. *Аудитын илрүүлэлт:* Байгууллагын дотоод хяналт хариуцсан нэгж нь 2025 онд 10 ажил хийхээр төлөвлөн 4 ажилд хяналтыг хэрэгжүүлсэн боловч, хяналт хэрэгжүүлсэн ажлын тайлан хангалтгүй байна. Энэ нь Засгийн газрын 2011 оны 311 дүгээр тогтоолоор баталсан "Аж ахуйн нэгж байгууллагын үйл ажиллагаанд дотоод хяналт шалгалтыг зохион байгуулах нийтлэг журам"-ын 2.3. "Дотоод хяналт шалгалтыг зохих удирдамж, төлөвлөгөөний дагуу гүйцэтгэж, аж ахуйн нэгж, байгууллагын үйл ажиллагааг бүрэн хамарсан байвал зохино" гэсэн заалттай нийцэхгүй, "эрх ба үүрэг" батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

4.2. Өгсөн зөвлөмж: Дотоод хяналтыг үр дүнтэй хэрэгжүүлэн ажиллах зөвлөмж хүргүүлэх

Дээрх зөвлөмжийг хэрэгжүүлэх ажлын төлөвлөгөөг аудитын тайлан хүлээн авсан өдрөөс хойш 30 хоногийн дотор, зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагын www.fas.audit.mn цахим системд 2026 оны 09 дүгээр сарын 20 -ны өдрийн дотор мэдээлж, баталгаажуулна уу

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/сая төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Улаан-Уул ТТЗ	5	137.2			1	22.0	4	115.2				
Дүн												
Харьяа байгууллагуудын зөрчил												
Улаан-Уул сумын ЗДТГ	1	17.6					1	17.6				
Улаан-Уул сумын ИТХ	1	3.2					1	3.2				
Дүн	1	20.8					1	20.8				
Нийт дүн												

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/сая төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
Улаан-Уул ТТЗ	0	0						
Харьяа байгууллагуудын зөрчил								
Улаан-Уул ЗДТГ	1	3.0	1	3.0				
Дүн	1	3.0	1	3.0				